

UZVEIC BAILES AR TICĪBU UN MĪLESTĪBU! BIBLISKS UN PĀRVEIDOJOŠS MODELIS¹

Endrjū Selle (*Andrew H. Selle*)²

turpinājums - 2.daļa

2.KLAUSIES DIEVĀ

Vienkārši izvelciet šīs tumšās domas gaismā. Tas var palīdzēt. Tomēr ... kas, ja? Jūs varat iedomāties Džoannu protestējot - "Bet tilti tiešām arī SABRŪK! Atceries to vienu tiltu Mineapolisē pirms dažiem gadiem? Trīspadsmit cilvēki gāja bojā un es būtu varējusi būt viena no viņiem!" Skaidrs, ka Džoannai nepieciešams kas vairāk par vienkārši drosmi. Viņai nepieciešams Dievs, kas valda pār tiltiem un pār visu pārējo kosmosu. Līdz ar to viņa iedziļinās 46.psalma un sadzird Dievu tur.

Psalmu autori nekad neizvairās no smagiem jautājumiem vai nepasargā mūs no sūpēm, tomēr viņi uzstāj, ka sava pieredze mums jāizprot pareizi – ar Dievu centrā.

„Dievs mums patvērums un spēks,
vienmēr rodams palīgs briesmās.
Tāpēc nebīsimies, kaut apvērstos zeme
un kalni iegāztos jūras dziļē,
kaut krāktu un putotu ūdeņi,
kaut drebētu kalni, tai dižojoties!” (Ps.46:2-4)³

Kāda dzīva aina senajiem ebreju lasītājiem. Trīs lietas, kas ir visnemainīgākās (zeme), visnesagraujamākās (kalni) un visdraudīgākās (jūra), visas kopā sarīko katastrofu. Okeāna uzbrukuma rezultātā viss iegāžas jūras dziļēs, atkārtojas 1. Mozus grāmatas plūdi, kas aizslauka visu savā ceļā. Nepaliek neviens tilts. Tomēr milzīgu briesmu priekšā, vienalga, vai tās izraisa radītā pasaule vai ļauni cilvēki, psalmists var apgalvot „Tāpēc nebīsimies” – pat, ja mēs esam nenovēršama asīriešu iebrukuma priekšā.

Vai psalmists ierosina, ka ticīgi cilvēki nekad nejutās nobijušies. Vai izraēlieši jūta bailes, kad viņi dzirdēja ienaidnieku ģenerāļa nāves draudus un ieraudzīja viņa vardarbīgo karapulku aiz pilsētas sienām? Vai tu kādreiz jūties nobijies? Ja nē, pārbaudi savu pulsu! Psalmists grib teikt: „Nepadodies savām bailēm, neļauj tām sevi kontrolēt.” Vai citiem vārdiem, kad esi nobijies, svarīgais nav tas, ko tu jūti, bet tava interpretācija un uzticība. „... nebīstieties no tiem, kas jums liek ciest, un nesatraucieties. Svēti godājiet Kristu kā Kungu

¹ Šis raksts ir būtiski pārstrādāts sākotnējais raksts "Tilts pār nemierīgiem ūdeņiem: Kā ar ticības un mīlestības palīdzību pārvarēt kropļojošas bailes", kas publicēts *Bibliskās Padomdošanas Žurnālā*, 21.1. sējums, 2002.gads, 34.-40. lpp.

² Endrjū Selle ir sertificēts kristīgā izlīguma panākšanas speciālists, kurš kalpo kā samierinātājs, apmācību vadītājs, laulības un ģimeņu padomdevējs. Doktora grādu ieguvis Vestminsteres Teoloģiskajā seminārā, Filadelfijā, ASV. Viņš ir mācītājs evaņģēliskā prezbiteriāņu baznīcā un viņu īpaši interesē samierināšanas darbs draudzēs.

³ Vairāki skaidrojumi aizgūti no Derek Kidner komentāra par 1. – 72. psalmu (*Psalms 1-72 in The Tyndale Old Testament Commentaries* (Downers Grove: IVP, 1973)). *Psalma tēmas rosina domāt par glābšanu krīzes laikā, piemēram, tādu kā Asīrijas uzbrukuma gadījumā Hizkijas valdīšanas laikā (2.ķēniņu 18-19, Jesajas 37)*. Bet psalma mērogs ir daudz lielāks par vienu notikumu vai laiku. Mārtiņš Luters visdrūmākajās Reformācijas dienās izmantoja 46.psalma tekstu vienai no savām labākajām dziesmām "Mūsu Dievs ir varens cietoksnis".

savās sirdīs” (1.Pētera 3:14-15). Savaldi savas bailes, bet ātri lūkojies uz Kungu Jēzu Kristu⁴ un dzirdi Viņa balsi un Viņa interpretāciju „Dievs mums patvērums un spēks, vienmēr rodams palīgs briesmās.”

Ir brīži, kad mēs to skaidri neredzam. Katrs pilots zina, ka lidošana lielā miglā var sagrozīt uztveres spējas. Bet, “kad ir pretrunas starp tavām sajūtām un taviem instrumentiem, uzticies instrumentiem”⁵. “Pulku Kungs ir ar mums, patvērums mums Jēkaba Dievs!” (Psalms 46:8) Vienmēr. Vai tu to redzi, vai nē. Vai tu to jūti, vai nē.

“Viņš aptur karus līdz zemes malām, loku viņš salauž un sadragā šķēpu, ratus viņš ugunī sadedzina!” (Psalms 46:10) Šis nav Dievs, sarunu vedējs, kas slēdz darījumus ar grēciniekiem un velniem, lai tiem atkal patiktu. Viņš ir Debesu karapulku Kungs, kas uzvar un atbrūņo savus ienaidniekus – tavus ienaidniekus. Tavas bailes. Tu savu situāciju redzi pareizi tikai tad, ja tu uz to skaties suverēnā Dieva gaismā, kas kontrolē visu, spēj iznīcināt sātanu, mīl tevi līdz sirds dziļumiem un ir ar tevi.

Vēl viens princips: šī varenā psalma kulminācijas brīdī ielaužas Dieva balss un runā pirmajā personā: „Rimstiet un ziniēt, ka es esmu Dievs, augstu pār tautām, augstu pār zemi!” Daudzi šo pantu izprot tā – „Sajūtiēt brīnišķīgu iekšēju mieru. Esiet rāmi savā sirdī.” Dažreiz tu izjutīsi šo iekšējo mieru. Es ceru, ka bieži. Bet šis pants nav par to. Tas nozīmē – „Apklusti! Esi pārņemts ar klusumu!” Apustulis Pāvils teiktu: „visiem mute ir aizdarīta” (Romiešiem 3:19). Tas ir it kā psalmists aicinātu: „Iebāz zeķi savā mutē. Izbeidz savu veltīgo un muļķīgo runāšanu. Klausies Pulku Kungā, kā Viņa varenā balss skan visā radībā.” Tad, sev par pārsteigumu, dzirdi savu Kungu un glābēju Jēzu Kristu pavēlot trakojošai jūrai: „Klusu, rimsties!” Vējš un viļņi Viņam paklausīja, un mācekļi Viņu pielūdza. Vai to darīsi arī tu?

Ar Džoannu tajā dienā sāk notikt lielas pārmaiņas. Bībeles panti, kurus viņa ir iegaumējusi kā maģiskas formulas, kļūst par dārgām un dzīvi mainošām patiesībām. „Dievs ir klāt it visā un Viņš kontrolē pilnīgi visu, Viņš vēš par labu it visu, kas notiek manā dzīvē un visu Viņa mīlēto derības bērnu dzīvē.” „Jēzus Kristus ir augšāmcēlies no mirušajiem un savai draudzei ir Kungs pār it visu.” „Viņš jau Savu paša Dēlu nav saudzējis, bet To par mums visiem nodevis nāvē. Kā tad Viņš līdz ar To mums nedāvinās visas lietas?”⁶ Viņa ir spējīga teikt: „Pat ja manas vislielākās bailes materializētos, es to spētu izturēt. Un, ja es varu izturēt vislielākās bailes, es varu tik galā arī ar mazākām.”

3. APGRIEZ SAVAS BAILES. ATRODI OTRPUS ESOŠĀS VĒLMES.

Apgriežot savas bailes otrādi, otra puse būs vēlmes. Džoannas regulārā padošanās baiļu priekšā atklāj viņas panīkušo izpratni par Dieva godību. Bailes atkailina arī viņas elkus – Dieva aizstājējus, kas valda pār viņas dzīvi. Viņa atskārsts vienkāršu, bet svarīgu faktu: *bailes ir apgrieztas vēlmes*. Bailes un vēlmes kopā veido vienu lietu, tikai no dažādām pusēm. Cilvēkam ir bail no slimības: viņš vēlas veselību un ilgu mūžu. Viņam ir bail no neatzīšanas: viņš vēlas, lai citi par viņu labi domātu. Viņam ir bail no finansiālas neveiksmes: viņš vēlas finansiālu drošību (vai komfortu, drošību, statusu, varu vai jebko citu, ko nauda var viņam sniegt).

⁴ Pēteris citē no Jesajas grāmatas grieķu valodas tulkojuma (Jesajas 8:12), aizvietojojt vārdus “Pulku Kungs” ar “Kristu kā Kungu”. Pēteris „skaidri identificē to, kurš gulēja viņa zvejas laivas pakalgalā, ar visvareno debess un zemes Radītāju” – no Edmund Clowney, *The Message of 1 Peter* (Downers Grove: Inter-Varsity Press, 1988), 147. lpp.

⁵ Edward T. Welch, *Running Scared: Fear, Worry, and the God of Rest* (Greensboro, NC: New Growth Press, 2007), 155. lpp. Šī vēriģā grāmata ir labākais mūsdienu darbs par baiļu tēmu.

⁶ Efez. 1:22; Rom. 8:32.

Džoannai tiek dots uzdevums – „Iztēlojies, ka tev ir burvju nūjiņa, un tu to vari lietot jebkurā savas dzīves jomā, kurā tu izjūti bailes. Izmaini lietas tā, lai tev būtu tas, kas ir pretējais bailēm, tas, ko tu ļoti vēlies. Kā viss izskatās tagad? Parādi man šos „video klipus”! Mēs cenšamies atrast konkrētas atbildes un viņas gadījumā to ir viegli izdarīt. Džoannai ir bail no nāves: viņa vēlas dzīvot. Viņai ir bail, ka viņas bērniem slikti ies mācībās: viņa vēlas, lai viņi gūst panākumus. Viņa baidās izskatīties muļķīgi: viņa vēlas, lai citi viņu redz kā gudru un garīgi nobriedušu. Viņa baidās, ka vīrs viņu atgrūdis: viņa vēlas saņemt viņa pieņemšanu un mīlestību.

Džoanna skaidri saredz nomācošo tirāniju, ko viņas dzīvē rada šīs vēlmes. Vispārsteidzošākais viņai liekas apziņa, ka, lai cik ļoti viņa nemīlētu savus bērnus, viņa tos izmanto kā vienkāršus skatuves palīgstrādniekus viņas egocentriskajā panākumu fantāzijā, un tā ir nodevīga Dieva brīnišķīgo dāvanu izkropļošana. Viņa zina apustuļa brīdinājumu: „Bērniņi, sargieties no elkiem!”⁷, un viņa zina, ka tas ir tieši tas, par ko ir kļuvušas viņas vēlmes. Elki ir vēlmes, kas kontrolē cilvēkus, parasti tās ir labas lietas (Dieva dāvanas), kas paņem tik daudz, ka tās aizvieto ķēniņu Jēzu viņu sirdīs. Bet Dieva mīlestība ir tāda, kas pieprasa tādu lojalitāti kā laulībā, kas izslēdz visus pārējos pielūdzējus. Nespēja to izdarīt ir garīga laulības pārkāpšana.⁸

Pirmo reizi dzīvē viņa piedzīvo svētas bailes, redzot, kā viņas dzīve ir piesūkusies ar viltus pielūgsmi. Bez grēku nožēlas elku kalpu gals ir uguns jūra, bet Džoanna apzināti nožēlo savus grēkus, lai kļūtu par „svētu līgavu”, kas starojot slavē savu Kungu, kurš cietis par viņas kaunpilno elku kalpību, nomazgājis viņas vainu un atbrīvojis no elku kalpības varas.⁹ Jaunā vēlēšanās mīlēt Dievu un jaunā dedzība kalpot vienīgi Viņam, Džoannu motivē iznīcināt savu spēcīgo ienaidnieku, proti, bailes.

4. LŪDZ PAR SAVĀM VĒLMĒM

Nākamais solis mūsu „formulā” par to, kā cīnīties ar kropļojošām bailēm, dažiem var šķist neloģisks. „Ja manas vēlmes ir elki, kāpēc man par tām lūgt? Es biju sapratis, ka man jātieks no tām vaļā.” Tāpēc mums jāizskaidro vairāki nopietni pārpratumi. Bībelē lūgšana – tāda uz kuru Dievs atbild – nekad nav elku vadīta, bet gan Dieva godības motivēta. Domājot par lūgšanu, mums ir jādistancējas no muļķīgās „lūdz un dabū”, „Jēzus man dos” teoloģijas, kas rodas no cilvēk-centrētas teoloģijas un pasaules uzskata. Tajā pašā laikā mēs nedrīkstam aizmirst par mūsu Kunga apsolījumu varenību. „Vai starp jums ir tēvs, kas dēlam dos čūsku, ja tas lūgs zivi?” Jēzus uzrunā mūsu cilvēcību: tas ir neiedomājami, ka mīloši vecāki maldinātu savus bērnus, lai nodarītu viņiem ļaunu. „Ja nu jūs, ļauni būdami, saviem bērniem dodat labas dāvanas, cik daudz vairāk laba jūsu debesu Tēvs dos tiem, kas viņu lūdz.” (Mateja 7:11)¹⁰ Viņa vienkāršais un pamatīgais apgalvojums, kas

⁷ Jāņa 1.vēstule 5:21. Elka definīcija: jebkas cits, izņemot Kristu, kas no iekšpuses kontrolē tavu dzīvi. Tā ir sava veida citu dievu pielūgšana (2.Mozus 34:17; Ecehiēla 14:4, 7; Romiešiem 1:25)

⁸ Metafora, pielīdzinot elku pielūgšanu laulības pārkāpšanai (Jeremijas 3:8-9; Ecehiēla 16:15; Hozejas 1:2), ir balstīta uz laulību kā Dieva un Dieva cilvēku attiecību attēlojumu (Jeremijas 2:2; Ecehiēla 16:8; Hozejas 2:19-20). Kad Pāvils raksta par laulību, viņš neizmanto radīšanas stāstu kā gudru ilustrāciju, drīzāk – jau no paša sākuma Dievs radīja laulību starp vienu vīrieti un vienu sievieti, lai parādītu savu paša apbrīnojamo un ekskluzīvo mīlestību un mūsu uzticamo atbildi uz to. “Tādēļ cilvēks atstās savu tēvu un savu māti un pieķersies savai sievai, un tie divi būs viena miesa. Šis noslēpums ir liels; te es runāju par Kristu un draudzi” (Efesiešiem 5:31-32, skat. arī 1.Mozus 2:24; 2. korintiešiem 11:2-3; Atklāsmes 19:9; 21:2)

⁹ Atklāsmes grāmata 21:1-4.

¹⁰ Mateja 7:9-11. Mūsu Kunga mācībā tā ir bieži sastopama tēma, paralēlā rakstu vieta Lūkas evaņģēlijā 11:11-13 aizvieto „labas dāvanas” ar „Svēto Garu”; tuva Dieva klātbūtne ir lielākā no dāvanām. Citi piemēri šādiem apsolījumiem ietver sekojošas rakstu vietas: Mateja 21:22; Marka 11:22-25; Jāņa ev. 14:13; 15:7,16; 16:24; 1. Jāņa 3:22; 5:14.

virzās no mazākā uz lielāko, ir domāts, lai mēs vairāk koncentrētos uz Dieva raksturu, nevis uz to dāvanu, ko vēlamies.

Bērnām piemītošā pašāvēlība uz debesu Tēvu visdabiskāk izpaužas lūgšanā. Kā mūsu Tēvs, Viņš mūs aicina lūgt tikai Viņu, jo Viņš priecājas savā gudrībā un līdzjūtībā mums dot visas lietas gan šajā dzīvē, gan nākamajā.¹¹ Mēs pagodinām viņu, lūdzot brīvi un drosmīgi, uzticoties Viņa gudrībai un labumam. Un mēs apkaunojam Viņu, ja nelūdzam. Patiesa un godīga lūgšana par savām vēlmēm nerodas no elku kalpības. Starp citu, patiesa lūgšana iznīdē elkus.¹² Kādi citi dievi var pastāvēt Patiesā Dieva klātbūtnē? Atlīdzības, ko tie sola, ir lētas un nožēlojamas, salīdzinot ar mūs Tēva bagātīgo un “izšķērdīgo” devīgumu.

Patiesība atjauno Džoannas prātu. Svētais Gars maigi, bet noteikti izmaina un pārveido viņas lūgšanu dzīves plānu un prioritātes; viņas vēlmes sāk vairāk līdzināties Jēzus vēlmēm, un viņa sāk piedzīvot vērā ņemamas uzvaras pār savām bailēm. Tomēr iekšēji viņa joprojām ir nemierīga. „Es atgriežos no saviem elkiem, bet es tik un tā spēcīgi pēc tiem ilgojos. Es neizlikšos, ka tā nav. Ko lai es daru ar savām vēlmēm?” Viņas jautājums viņu noved pie svarīgas atziņas zināšanās par Dievu un pie jaunas svēttapšanas pakāpes.

„Džoanna, ja tava mazā meitiņa nāk pie tevis un saka, ka ir izsalkusi un vēlas kaut ko apēst, vai tu viņu met pie zemes un sāk lamāties? Protams, nē! Tas ir kaut kas neiedomājams. Es viņu mīlu. Es priecājos par iespēju dot viņai to, kas ir labs. Dieva mīlestība ir daudz, daudz lielāka par to. Tu par savām dziļākajām ilgām vari lūgt savu Tēvu, kurš ar prieku tevi uzklausa.”

Jā, tā ir daudz lielāka – un tā nav mazāka! Ja tu priecājies, dzirdot savas meitas lūgumus, vai tu domā, ka Debesu Tēvs nepriecājas dzirdēt, kad tu Viņam stāsti par savām dziļākajām vēlmēm?

„Bet,” iebilst Džoanna: „Man likās, ka manas vēlmes ir elki, no kuriem man ir jānovēršas.”

„Vai kāda no lietām, pēc kurām tu tik ļoti ilgojies, pati par sevi ir grēcīga?”

Viņa apdomā manu jautājumu. „Nē. Tās ir labas lietas, starp citu, tās ir Dieva dotas dāvanas. Dažreiz es tās esmu padarījusi par elkiem, bet tās ir labas lietas.”

„Tas nav pārsteidzoši, vai ne? Dievs pie tevis ir darbojies, un tu zini Bībeli. Tev ir labas un bibliskas vēlmes.”

„Pat manas bailes no izgāšanās, kas atklāj manu lielo vēlmi saņemt citu novērtējumu? Kā tā var būt laba?”

„Kas tur slikts, ja tu citiem patīc? Vai tu nedomā, ka jaunajā radībā mēs visu laiku viens otram patiksim?”

„Tātad citu novērtējums ir labs, nevis slikts, ja vien es neļauju tam valdīt pār manu dzīvi. Es zinu, cik viegli tas var notikt.”

“Tā ir taisnība par mums visiem. Kāpēc padarīt par elkiem sliktās lietas, ja ir tik daudz labu lietu mums apkārt, kas ir daudz vērtīgāki kandidāti?”

Viņa piekrītot pamāj ar galvu. “Bet pagaidi! Vai tu gribi teikt, ka Dievs man vienmēr dos to, ko es vēlos?”

„Kā tev šķiet? Vai tu savai četrus gadus vecajai meitai vienmēr dod to, ko viņa vēlas?”

¹¹ Marka 10:29-30; Lūkas 11:11-13, 18:29-30; 1.Kor. 4:7; Jēk. 1:17.

¹² Grēku nožēla un ticība Kristum vienmēr iet roku rokā kā vienas monētas divas „pretējās” puses; Dieva daba un faktiskā realitāte to pieprasa. Grēks ir kosmiska nodevība, paklausot velna vārdiem, un atgriežoties mēs ticam Dievam un pakļaujamies Viņa Vārdam. Ticīgie no „elkiem pievēršas Dievam” 1.Tesalonīķiešiem 1:9. Viņi atgriežas no grēkiem, lai dzīvotu (Apustuļu darbi 11:18) un tic, lai dzīvotu (Romiešiem 10:8-13).

„Gribētos jau gan! Es dodu to, ko uzskatu par labu, pat ja tas nav tas, ko viņa vēlas. Bet man patīk vērot prieku, kad nopērku saldējumu, ko viņa tik ļoti kāro.”

„Tu to esi sapratusi.”

Mūsu Tēvs debesīs dod saviem mīļotajiem bērniem to, kas ir vislabākais viņu mūžīgajam labumam – un šīs zināšanas ir Viņam vienīgajam. Līdz ar to mums nav izmisumā jālauza rokas par savām vēlmēm. Ja tās nav grēcīgas, mēs varam par tām lūgt. Mēs atdarām savas sirdis Viņam, lai Viņš var mainīt to, kā mēs lūdzam un par ko mēs lūdzam. Bet mēs lūdzam! Un esiet mierīgi! Mēs varam uzticēties, ka Viņš tiks galā ar visu mūsu apjukumu un brieduma trūkumu un darīs to, kas ir vislabākais, Jēzus vārda godam.

Džoanna pieaug savā grēkatziņā, novēršoties no savām grēcīgajām domām par Dieva svēto raksturu. „Velns levu pārliecināja par to, ka Dievs ir neuzticams un skops. Mēs neļausim, lai viņš to pašu blēdību izstrādā arī ar mums. Mēs pārvēršam savas vēlmes lūgšanā! Mēs no bailēm virzāmies uz ticību!” Viņa mācās drosmīgi paļauties uz Dievu, kurš viņu aicina „lūgt, meklēt un klauvēt”, kurš priecājas saviem bērniem dot labas dāvanas un kurš priecājas par sadraudzību ar viņiem. Viņa mācās lūgt: „Kungs, es baidos, ka cilvēki par mani domās slikti un mani atgrūdīs, jo es vēlos viņiem patikt un būt pieņemta. Es zinu, ka vēlos to pārāk daudz, bet manu vēlmju objekts ir labs. Tādēļ es *lūdzu*, lai citi mani pieņemtu. Tu pārvaldi visas lietas, tāpēc vari man dot šo labo dāvanu. Pat, ja viņi mani nepieņems, tu mani vienmēr pieņemsi.”

Un kā ir ar tiltiem? „Kungs, es šausmīgi baidos no tiltiem, jo baidos nomirt un atstāt savus bērnus vienus un bezpalīdzīgus. Es vēlos turpināt dzīvot, lai varētu pasargāt savus bērnus. Es vēlos, lai viņiem iet labi. Es vēlos to, kas ir labs. Tāpēc es no sirds lūdzu par saviem bērniem un lūdzu, lai Tu atcerētos savus derības apsolījumus un viņus svētītu. Es lūdzu, lai viņiem labi klātos skolā... Lūdzu, pasargā mani, braucot ar automašīnu.”

Nākamajā turpinājumā lasiet par pēdējiem 2 soļiem baiļu pārvarēšanā:

5. ATDOD SAVAS VĒLMES

6. MĪLI DIEVU UN CITUS

No angļu valodas tulkojusi Anda Martinsone

Autors: Andrew H. Selle. Izmantots ar atļauju.

©Andrew H. Selle, P.O. Box 63, Essex Jct., VT 05453

Pārpublicēšanas jautājumus kontaktējieties ar C.C.M.
christiancounseling@earthlink.net www.ccmVT.org